

KOMÁROMI JÁRÁSBÍRÓSÁG	
Érkezett:	
2017 MÁRC 10	
Példány: Mellélet: db	
Ügyszám: 2.P.20.442/2012	

§

Dr. Nemes Andrea Ügyvédi Iroda
Dr. Nemes Andrea ügyvéd

Központi iroda: 2900 Komárom, Sport u. 2. • Aliroda: 2870 Kisbér, Zrínyi M. u. 4/a
Tel: (+36) 34/341-798 • Fax: (+36) 34/542-841 • Mobil: (+36) 30/21-21-21-5
www.drnemesandrea.hu • e-mail: iroda@drnemesandrea.hu

Alkotmánybíróság részére
(a Komáromi Járásbíróság útján)

Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] felperesnek [REDACTED]

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/809 - 0 / 2017
Érkezett:	2017 MÁRC 24.
Példány:	3
Mellélet:	3x5+15 db
Kezelőiroda:	<i>[Signature]</i>

21.) alperes ellen légi utas jogok megsértéséből eredő vagyoni (és sérelemdíj) kárigény érvényesítése, továbbá állampolgársági alapú megkülönböztetés, valamint a Schengeni övezetben való szabad mozgás gyakorlását akadályozó magatartás tanúsítása miatt a Komáromi Járásbíróság előtt 2P.20.442/2012. ügyszám alatt folyt, majd a felperes fellebbezése folytán a Tatabányai Törvényszék előtt 2.Pf.20.100/2015. ügyszám alatt folyamatban volt fellebbviteli eljárásban, illetve ezt követően a Kúria előtt Pfv.V.20.540/2016. ügyszám alatt, a felülvizsgálati eljárásban 6. sorszám alatt megszületett ítélet ellen a törvényes határidőn belül az Abtv. 27. § alapján

alkotmányjogi panaszt

terjesztek elő, egyben előadva annak indokait is.

Kérem, hogy a T. Alkotmánybíróságot, hogy az alkotmányjogi panasz keretében állapítsa meg a Kúria felülvizsgálati eljárás során keletkezett ítéletének alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt, mivel sérti az Alaptörvény jelen alkotmányjogi panaszban foglalt és érintett rendelkezéseit.

I. Az alkotmányjogi panasz indokát az alábbiak képezik:

A Komáromi Járásbíróság 2.P.20.442/2012/77. sorszámú ítéletével a felperes kereseti kérelmét elutasította, mely ítéletet a Tatabányai Törvényszék 2.Pf.20.100/2015/19. sorszámú ítéletével helyben hagyott. Ezt követően felperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúria részére, azonban a Kúria Pfv.V.20.540/2016/6. sorszámú ítélete a korábbi jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Előadom, hogy állásponantom szerint az eljáró bíróságok nem megfelelően állapították meg a tényállást, így nem helytálló következtetést vontak le, ami téves döntés meghozatalához vezetett. Állásponantom, hogy a bíróságok a perben a felperes által benyújtott és egyéb módon beszerzett bizonyítékokat nem értékelték, és a vonatkozó jogszabályok rendelkezéseit figyelmen kívül hagyták. Ennek eredményeként, az Európai Unió jogszabályait, az Alaptörvény rendelkezéseit figyelmen kívül hagyva, azok előírásait mellőzve tévesen hozták meg döntésüket. Az eljáró

bíróságok iratellenesen, okszerűtlen mérlegeléssel állapították meg a tényállást és abból jogszabálysértő jogi következtetéseket vontak le.

A Kúria a felülvizsgálati eljárásban hozott ítéletében rögzítette, hogy a felperes kérelmének elutasítására azért került sor, mert indokolása szerint a Kubába történő belépéshez szükséges turistakártyával a felperes nem rendelkezett, holott annak már az utazás előtt, a kiinduló állomáson az utas rendelkezésére kell állnia, függetlenül annak jogi minősítésétől, hogy úti okmányoknak vagy vízumnak kell-e tekinteni. Ezen túl azt állapította meg, hogy a repülőjegy egységes volt, az út két szakaszát nem lehet elkülöníteni, így a személyek szabad mozgásáról szóló uniós rendelkezések nem relevánsak. A Kúria, valamint az ezt megelőző első és másodfokú bíróság állásfoglalását nem tudjuk elfogadni.

II. Általános szerződési feltételek

A Bíróságok által megállapított tényállás több esetben és túlnyomó részt iratellenes, a tényállásból pedig téves következtetés került levonásra, így megalapozatlan ítélet született. Az elsőfokú eljárásban nem tárták fel a felek közötti szerződéses jogviszonyokat és azok pontos tartalmát. A Komáromi Járásbíróság ítéletében – mellyel a Tatabányai Törvényszék, majd a Kúria is egyetértett – a jogviszonyt háromoldalú, sajátos jogviszonynak tekinti. Jelen esetben azonban nem erről van szó. A [REDACTED] a tényállásban csak mint közvetítő lépett fel és csak repülőjegy értékesítést végzett, így utazásközvetítői tevékenységet látott el, ami azonban nem egy háromoldalú jogviszonyt hoz létre, hanem három, önálló jogviszony keletkezik: egy a közvetítő és az utazási vállalkozó között, egy az utazást közvetítő vállalkozás és a megrendelő utas között, végül még egy a megrendelő utas és az utazási vállalkozó között. A [REDACTED] tevékenysége az utazási szerződés létrehozására irányult, ugyanakkor az Ő jogait, kötelezettségeit az általunk nem ismert, közte, mint utazásközvetítő és az utazási vállalkozó alperes közötti jogviszony határozza meg. Ez a jogviszony pedig nem került a perben felderítésre, így nem tudjuk, hogy az utazási iroda és az alperes közötti jogviszonyból eredően az utazási iroda jogosult-e az alperes képviselőjére, és az alperes nevében kötött szerződést, vagy nincs képviselői joga, így bizományosként vagy ügynökként folytatta tevékenységét. Leírtakból eredően téves a Komáromi Járásbíróság azon álláspontja, hogy a [REDACTED] Általános Üzletszabályzatának elfogadásával a felperes az utazási vállalkozó üzletszabályzatát is elfogadta.

A [REDACTED] Általános üzletszabályzatának 2. oldala tartalmazza, hogy az utazási iroda a folyamatban csak mint fizetőhely szerepel, ahol az ügyfél átadja a repülőjegy árát, amit pedig az utazási iroda továbbít a légitársaságnak az IATA által. Ebből az következik, hogy az utazási iroda mint megbízott járt el az ügyletben és nem a saját nevében kötött szerződést a felperessel. A Kúria határozata is tartalmazza, hogy a felperes a [REDACTED] Üzletszabályzatát fogadta el, viszont az alperes általános szerződési feltételei tartalmazták azt, hogy az alperesnek jogában áll megtagadni a beszállást. Felperes tehát az utazási iroda általános szerződési feltételeit és üzletszabályzatát fogadta el a repülőjegy megvásárlásakor és nem az alperes üzletszabályzatát valamint általános szerződési feltételeit. A [REDACTED] üzletszabályzata szerint az IATA tagok általános szerződési feltételei az üzletszabályzatban tekinthetőek meg, ez viszont nem jelenti, hogy az utazási iroda és a felperes között létrejött megbízási szerződéssel a felperes elfogadta volna az alperes utazási feltételeit. Felperes laikusként nincs tisztában azzal, hogy az IATA milyen szervezet, kik a tagjai, illetve az üzletszabályzat mondja ki, hogy a repülőjegy feltételeit a légitársaság szolgáltatja az ügyfélnek angol nyelven. Azt, hogy ez mikor és hogyan történik, már nem bocsátottak rendelkezésre információt. Felperes az alperes utazási feltételeit így nem tudta elfogadni, nem válhattak a szerződés részévé.

A felperes és az alperes között létrejött szerződés fogyasztói szerződés, így a fogyasztó szokásos tartózkodási helyének – Magyarországnak – a fogyasztóvédelmi szabályai elsőbbséget élveznek az egyébként irányadó joggal szemben. Alperes üzletszabályzatának elemei ebből kifolyólag sem válhattak az alperes és a felperes közötti szerződés részévé. A magyar jog szabályai alapján az egyes termékeken – jelen esetben a repülőjegyen – kötelező biztosítani a magyar leírást, ez is feltétele a szerződéses jogviszony létrejöttének. Ezen magyar nyelvű leírás nélkül az alperesi ÁSZF nem

válhatott a szerződés részévé, hiszen a 25/1999. (II.12.) kormányrendelet kötelező érvénnyel vonatkozik az alperesre is.

Téves az elsőfokú bíróság GK 37. sz. állásfoglalására való hivatkozás is, mely szerint az ÁSZF megismerhetőségének elegendő feltétele, ha annak megjelenési helyét megjelölik, elfogadásaként pedig ha a szerződést ezt követően aláírják. A [REDAKT] a feltételek megtekintési helyét nem jelölte meg, csak arra utal, hogy a konkrét szállító honlapján található, tehát nem biztosította a megismerés lehetőségét. A felperes számára a repülőjegy lefoglalásakor még nem volt ismert, hogy kivel lép szerződéses jogviszonyba, csak azt tudta, hogy melyik fuvarozó fogja őt elszállítani Kubába. Ezt igazolja, hogy az eljárás kezdetén az alperes is vitatta, hogy vele a felperes jogviszonyban állna, majd ekkor derült ki, hogy a felperes nem az alperes által állított [REDAKT] légitársasággal, hanem a [REDAKT] légitársasággal áll jogviszonyban. Mivel ezen tényt alperes is bonyolult szám- és betűvariációk alapján derítette ki, felperes így a jogviszony létrejöttkor nem tudhatta, hogy mely légitársaság általános szerződési feltételeinek kellett volna utánanéznie. Az alperes a [REDAKT] és a [REDAKT] között létrejött szerződéses jogviszonyra, annak hiányosságaira, az utazási iroda felróható magatartására (nem jelölte meg a felperessel szerződő felet) nem hivatkozhat, ahogyan arra sem, hogy az ügyfél felelőssége a tájékozódás akkor, ha saját maga nem határozta meg a szerződésben, hogy a felperes kivel fog szerződéses jogviszonyban állni. Az általános szerződési feltételek közzlése az alperes kötelezettsége, nem a felperesi fogyasztónak kell feltárnia azt. Minderre tekintettel felperes az általános szerződési feltételeket nem ismerte meg és nem fogadta el, így a Ptk. 1997. évi CXLIX. törvénnyel módosított 205. § (3) bekezdése szerint az **egyoldalúan kidolgozott általános szerződési feltétel „csak akkor válik a szerződés részévé, ha alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát megismerje és ha azt a másik fél kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadta”.**

A Legfelsőbb Bíróság (jelenleg Kúria) Polgári Kollégiumának 2/2011 (XII.12.) PK véleménye is a fogyasztói szerződés érvényességével kapcsolatos kérdéseket rendez:

1. A bíróságnak hivatalból kell észlelnie, hogy a perbeli jogviszony fogyasztói szerződésnek minősül. Kétség esetén azonban a szerződés fogyasztói jellegének a bizonyítása a fogyasztót terheli.
2. Vélelem szól amellett, hogy a fogyasztói szerződésben az egyoldalúan, előre meghatározott, illetve az általános szerződési feltételt a felek egyedileg nem tárgyalták meg. A fogyasztóval szerződő fél ezt a vélelmet csak akkor tudja sikeresen megdönteni, ha kétséget kizáróan bizonyítja: a szerződéskötést megelőzően biztosította annak lehetőségét, hogy az adott feltétel tartalmát a fogyasztó befolyásolhassa és a fogyasztó e lehetőséggel nem élve fogadta el a feltételt.

Az alperes általános szerződési feltételeinek angol vagy német nyelvű biztosítása az alperesi weblapon nem tekinthető a magyar fogyasztóvédelmi szabályok szerint megfelelő gyakorlatnak. Az angol és német nyelvet nem ismerő felperes nem tudott tájékozódni az egyes légitársaságok általános szerződési feltételeiről, főként nem úgy, hogy még a szerződő fél személye sem volt egyértelmű.

A [REDAKT] saját üzletszabályzatának elfogadása tehát nem jelenti az alperes üzletszabályzatának és általános szerződési feltételeinek elfogadását, továbbá az alperes az általános szerződési feltételek megismerhetőségét sem biztosította, így azok nem válhattak az alperes és a felperes közötti szerződés részévé. Ebből pedig az a következtetés vonható le, hogy az alperes a felperest nem tájékoztatta az egyes utazási feltételekről, a beszállás elutasításának lehetőségéről és okairól.

A Komáromi Járásbíróság kimondta, hogy az eljárásra az Európai Parlament és Tanács 2008. június 17-i 593/2008/EK rendelete szerint a magyar jog az irányadó. Ebben az esetben az utazási szerződésről szóló 281/2008. (XI.28.) sz. kormányrendelet 4. § rendelkezéseit is figyelembe kell venni, ami kimondja, hogy az utazási szerződésnek kötelező tartalmi elemei vannak, ezeket pedig az elektronikus úton létrejött szerződés a jelen esetben nem tartalmazott, így pl. a szerződő fél

megjelölését és elérhetőségét sem. Így kerülhetett sor arra, hogy az alperes a per kezdetén kifogásolta perbeli legitimitációját.

III. Turistakártya, vízum, utazási okmányok

Nem értünk egyet azon első és másodfokú bíróság általi hivatkozással, hogy a turistakártya vízumnak minősül, illetve azzal sem, hogy a Kúria szerint már az utazás előtt az utas rendelkezésére kell állnia.

Kuba Magyarországi Nagykövetségének 2012. év november hó 30. napján kelt levelének magyar nyelvű fordítása – ahogyan azt a felperes feltárta – nem egyezik az eljárás során csatolt magyar nyelvű fordítással. A levél 1. pontjának 1. bekezdése szerint „*Kubába utazó magyar állampolgároknak, ha turistaként utaznak, szükségük van turistakártyát és ezt (a turistakártyának nevezett vízumot) megvásárolhatják....*” A levél spanyol nyelvű eredeti változata a zárójeles részt nem tartalmazta, tehát a fordítás eltér az eredeti tartalomtól, ami így a fordítás hitelességét kérdőjelezi meg.

Kuba Magyarországi Nagykövetsége a perben több téves információt is szolgáltatott, melyet a felperes igazolt is. Így került sor több esetben annak alátámasztására, hogy a turistakártya nem elsősorban a konzulátuson, hanem bármelyik utazási irodánál beszerezhető. Mivel nagykövetség nem nyújtott hitelt érdemlő információt, így nyilatkozataik bizonyítékként nem használhatóak, azok valóságosága kétséges. Vitatjuk a Komáromi Járásbíróság azon állítását is, hogy a nagykövetség részére a Kubai Külügyminisztérium adott tájékoztatást, erre vonatkozó irat ugyanis nem áll rendelkezésre, nincs egyértelmű bizonyíték arra, hogy a Kubai Nagykövetség tényleg megkereste a kubai hatóságokat. Ezen túl a nagykövetség képviselőjében egy tolmács járt el egy képviselői joggal felruházott követségi alkalmazott helyett, aki vélhetően nem rendelkezik tudomással a kubai jogrendszerrel, illetve nincs felhatalmazása a követség nevében történő eljárásra sem. Az általa előadottakat bizonyítékként egy Népköztársaság határrendszetének működésére elfogadni nem lehet.

Magyarország Külügyminisztériuma által nyújtott tájékoztatásban – www.konzuliszolgalat.kormany.hu – a következő szerepel: „*2001. október 1-jétől magyar állampolgár csak érvényes vízum (díja: 22 EUR) vagy turistakártya (Tarjeta de turista) birtokában utazhat Kubába.*” A konzuli szolgálat tehát nem vízumnak minősíti a turistakártyát, hiszen a vízumon túlmenően említi azt. Az első fokú bíróság hivatkozik arra, hogy az alperes az általános szerződési feltételek szerint – melyeket nem közölt a felperessel, így az nem vált a szerződés részévé – tagadhatta meg a beszállást érvényes úti okmányok hiányában, azonban a peres eljárás során felperes előadta, hogy a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. tv. 4. § a) pontja szerint a turistakártya nem minősül úti okmánynak. Felperes érvényes útlevelel rendelkezett és mivel a turistakártya nem minősül úti okmánynak, így annak felmutatását az alperes nem is követelhette.

Az első és másodfokú bíróság tehát úgy minősítette a turistakártyát vízumnak, hogy a magyar hatóságok sem tekintik annak, ahogyan a TIMATIC rendszer, illetve a Szlovák Köztársaságban működő Kubai Nagykövetség sem. A turistakártya a vízummentesség egyik alkategóriája, melyet az alperes is megerősített egyik beadványában. A TIMATIC könyv 122. oldalának 4. pontja tartalmazza azon kitételt, hogy csak abban az esetben nincs szükség turistakártyára, ha az útlevelel vízumot tartalmaz. Alperes tehát a saját üzletszabályzatával ellentétesen olyan iratot követelt felperestől, mely nem minősül úti okmánynak. A [REDACTED] Üzletszabályzata is csak vízumkötelezettségről és utazási okmányokról ír, amiket az utazónak ellenőriznie és előzetesen utána kell járnia, azonban a turistakártya egyiknek *sem* minősül. Így iratellenes az a bíróság által levont következtetés, hogy a beszállítás megtagadásának oka lehet, ha az utas induláskor nem rendelkezik a turistakártyával. A felperes a peres eljárás során igazolta, hogy pl. a [REDACTED] irodában Frankfurtban, a repülőtéri tranzitban is megvásárolható a turistakártya. Vélhetően ezek az utazási irodák azért értékesítik a tranzit területen, hiszen az nem vízum, beszerzése pedig az utazás közben is megtörténhet, a beszerzésnek ilyen módjára pedig tömeges igény merült fel.

Az EU-övezetben a szabad mozgás jogát az Uniós alaptörvények deklarálják, így az EGT-tagállamokba történő beutazást a légi személyszállító nem tagadhatja meg. Az Európai Parlament

és a Tanács 2004/38/EK irányelve rögzíti, hogy "(1) Az uniós polgárság elsődleges és egyéni jogot ruház az Unió valamennyi polgárára annak érdekében, hogy szabadon mozoghassanak és tartózkodhassanak a tagállamok területén, a Szerződésben és az alkalmazására hozott intézkedésekben megállapított korlátozásokra és feltételekre is figyelemmel."

A külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. tv. 1. § (1) bekezdése szerint „Magyarország területét minden magyar állampolgár és az országban jogszerűen tartózkodó külföldi szabadon elhagyhatja, ide értve a külföldi letelepedés szándékával történő kiutazást is. (3) A külföldre utazás joga érvényes úti okmánnal gyakorolható. A magyar állampolgár érvényes személyazonosító igazolvánnyal is gyakorolhatja a külföldre utazás jogát EGT-állam területére történő beutazáskor, valamint nemzetközi szerződés alapján, illetve ha azt EGT-államnak nem minősülő állam belső joga biztosítja, amely tény, illetve annak megszűnését az adott állam értesítését követően a külpolitikáért felelős miniszter a Hivatalos Értesítőben és honlapján haladéktalanul közzétesz.” Az EGT-tagállamokba történő utazás esetén tehát nincs szükség más okmányra, mint egy érvényes személyazonosító igazolványra, így nem értelmezhető a Kúria ítéletének indokolásában foglalt arra való hivatkozás, hogy az Európai Unión belül biztosított szabad mozgás joga sem jelenti azt, hogy a szükséges okmányokra vonatkozó szabályok betartása nélkül lehetne a szabad mozgáshoz való jogot gyakorolni. Felperes rendelkezett a szükséges okmánnal, az érvényes személyazonosító igazolvánnyal, így ezen hivatkozás nem állja meg a helyét.

A Német Szövetségi Köztársaság, mint EGT-tagállam területére való beutazáshoz elegendő az érvényes személyazonosító igazolvány megléte, nem szükséges a végcél szerinti turistakártya előzetes beszerzése, különös tekintettel arra, hogy az Frankfurtban is megvásárolható volt. A légitársaságok üzletszabályzata nem áll a magyar jogszabályok felett, nem sértheti azokat, így az idézett rendelkezés védte a felperes érdekeit, amikor megtagadták a beszállását. Hivatkozva a korábban előadottakra, az alperes nem tette lehetővé az általános szerződési feltételek megismerhetőségét a felperes részére, így azokat nem lehet elfogadottnak tekinteni. A [REDACTED] kötött szerződés pedig nem minősíthető ráutaló magatartásnak, mivel az utazási iroda általános szerződési feltételei a perbeli jogviszonyra nem alapíthatnak rendelkezéseket.

IV. Repülőjegy egységessége

Álláspontunk, hogy a Kúria jelen perben született ítéletében helytelenül állapította meg, hogy nincs jelentősége annak, hogy a Budapest-Frankfurt útvonalon közlekedő légi járművek belső járatnak minősülnek-e, hogy a személyek szabad mozgására vonatkozó uniós rendelkezések irrelevánsak, illetve téves és a jogszabályokkal ellentétes az a következtetés is, hogy a repülőjegy egységes volt.

Az alperes a peres eljárás során több alkalommal hivatkozott arra, hogy az általa elvállalt légi fuvarozás egy repülőútnak minősül. A nemzetközi légi fuvarozásra vonatkozó 1929. évi varsói nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1936. évi XXVIII. tv. Első cikk (3) bekezdése szerint: „Az egymást felváltó több légifuvarozó által teljesített fuvarozás a jelen Egyezmény alkalmazása szempontjából egyetlen fuvarozásnak minősül, ha azt a felek is egy ügyletnek tekintették, függetlenül attól, hogy az ügylet egy egyedüli szerződés vagy pedig szerződés-sorozat alakjában jött-e létre. Az ilyen fuvarozás nem veszi el nemzetközi jellegét azáltal, hogy valamelyik szerződést vagy szerződéssorozatot teljes egészében ugyanannak az Államnak a területén kell teljesíteni.” Felperes a turistakártyát Frankfurtban kívánta megvásárolni, így egyértelmű, hogy a felek Frankfurtba történő, majd onnan Kubába megvalósuló fuvarozást nem tekinthették kölcsönös és egybehangzó akarattal egy ügyletnek.

Ezt a tényt támasztja alá a [REDACTED] által felperes rendelkezésére bocsátott tájékoztató is, ami leírja, hogy „Repülőútnak számít minden egyes külön szakasza az útnak, például New Yorkba történő utazás esetén bécsi indulással, Londonba való átszállással az út két szakaszból tevődik össze: Bécs-London szakasz és London-New York szakasz.” A felperesi álláspontot erősítette meg [REDACTED] igazgató úr levele a [REDACTED] képviselőjében, ami tartalmazza, hogy a Budapest és Frankfurt között közlekedő járatok a 2011-es évben belső járatoknak minősültek, a Schengeni határon

belül a repülőjegy ebből kifolyólag osztható, az utazó Frankfurtban akár meg is szakíthatja további utazását és elhagyhatja a tranzitot, illetve a turistakártyát is beszerezheti. Alperes tehát egy olyan dokumentum hiányára hivatkozva tagadta meg a beszállást, ami önmagában nem garantálja a Kubába való beutazást, illetve azt sem engedte meg a felperesnek, hogy megkezdje az utazását, holott ezt a saját utazási szabályzata alapján is biztosítania kellett volna. A felperes ugyanis Frankfurtban akár módosíthatta volna további úticélját, és még így is kisebb anyagi veszteséggel kellett volna számolnia, mint jelen esetben, amikor a teljes oda-vissza jegyei törlésre kerültek.

Az Euvonal.hu internetes tájékoztatása is azt tartalmazza, hogy minden schengeni repülőtéren fizikailag el kell különíteni az ún. belső és külső járatokat. A Schengeni Megállapodás végrehajtási egyezménye¹ pontosan leírja a külső és belső határok, valamint a belső légi járatok fogalmát:

- külső határok: a Szerződő Felek szárazföldi és tengeri határai, valamint repülőterei és tengeri kikötői, amennyiben ezek nem belső határok
- belső határok: a Szerződő Felek közös szárazföldi határai, belső légi járatokat kiszolgáló repülőterei és olyan tengeri kikötői, amelyek kizárólag a Szerződő Felek területén belüli többi kikötő között közlekedő kompok rendszeres forgalmát szolgálják ki, anélkül, hogy az e területeken kívüli egyéb kikötőkben kikötnének
- belső légi járat: olyan, kizárólag a Szerződő Felek területéről induló és oda érkező légi járat, amely harmadik állam területén nem végez leszállást

A T. Bíróságok tévesen állapította meg, hogy a repülőjegy oszthatatlan. A Kúria 2312/2011. számú polgári elvi határozata is leírja, hogy amelyik légitársaság tagja az IATA-nak, az üzletszabályzata tartalmazza, hogy az utas mellőzheti a repülési szelvényét, tehát a felperes megszakíthatta volna az útját Frankfurtban. **Alperes tehát korlátozta felperes szabad mozgást biztosító, Alaptörvényben rögzített jogát.**

V. Állampolgársági alapú megkülönböztetés

A felperes előadását igazolta a Szlovák Köztársaság Kubai Nagykövetsége által előadott, a szlovák állampolgárok beutazására vonatkozó azon nyilatkozat, hogy az alperes uniós szabad mozgás gyakorlásában akadályozta a felperest. Alperes az eljárás során keletkezett nyilatkozataiban nem tagadta, hogy előnyben részesíti a szlovák állampolgárokat, mindezt azzal indokolta, hogy a Kubai Köztársaság és a volt Cseh Köztársaság között érvényben lévő diplomáciai megállapodás teszi ezt lehetővé. A Szlovák Köztársaság Kubai Nagykövetsége azonban előadta, hogy a szlovák és a magyar állampolgárok azonos elbírálás alá esnek, mind a két állam polgárai esetén turistakártyára van szükség, ha a kubai utazás időtartama nem haladja meg a 30 napot. Az alperes kezdetben úgy nyilatkozott, hogy a TIMATIC rendszer okozta a tévedést és a különbségtételt, majd később azt adta elő, hogy „*Tekintettel arra, hogy a Kubába történő beutazás esetén a magyar állampolgárok a TIM értelmében – a szlovák állampolgároktól eltérően – nem rendelkeznek ún. meghatározott időtartamra vonatkozó vízummentességgel, hanem csak abban az esetben esnek vízummentesség alá, ha rendelkeznek az ún. Turista kártyával, a magyar állampolgárságú felperes tekintetében az alperes jogosan vizsgálta a budapesti beszállás esetén a Turista kártya meglétét és megfelelően járt el az alperes, amikor nem vizsgálta a felperes szlovák állampolgárságú párja tekintetében sem a turista kártya, sem a vízum meglétét.*” Az alperes ezen álláspontja újfent ellentmond a perben már tényszerűen igazolt diplomáciai előadásnak is, mely szerint a szlovák állampolgárok a magyar állampolgárokkal azonos elbírálásban részesülnek. Mindebből következik, hogy az állampolgársági megkülönböztetés az alperes és földi kiszolgálóinak döntésén alapult.

E tekintetben az Európai Parlament és Tanács 2006/123 EK irányelve a belső piaci szolgáltatásokról kimondja, hogy „*A Szerződésnek a szolgáltatások szabad mozgására vonatkozó szabályaival összhangban tilos a szolgáltatás igénybe vevőjének állampolgársága vagy nemzeti vagy helyi*

¹ Egyezmény a Benelux Gazdasági Unió Államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormányai között a közös határaikon történő ellenőrzések folyamatos megszüntetéséről 1985. június 14-én kötött Schengeni Megállapodás végrehajtásáról

lakóhelye szerinti megkülönböztetés. Ilyen megkülönböztetés lehet a csak más tagállam állampolgáira vonatkozó kötelezettség, amely egy szolgáltatásból vagy a kedvezőbb feltételekből vagy árakból való részesedés érdekében eredeti okiratok, hitelesített másolatok, állampolgársági igazolás vagy különböző okiratok hivatalos fordításának bemutatását írja elő. Mindazonáltal a megkülönböztető előírások tilalma nem zárja ki előnyök fenntartását a szolgáltatásbizonyos igénybevevői számára, különösen a díjszabások vonatkozásában, amennyiben e fenntartás jogos és objektív követelményeken alapul.

A megkülönböztetés abban nyilvánult meg, hogy a magyar állampolgárságú felperes részére az alperes képviselőjében eljáró személyek eredeti turistakártyával való rendelkezés kötelezettségét írták elő, míg a szlovák állampolgár útítársa esetén nem követelték meg ennek bemutatását. Nem helyes a Bíróságnak az a következtetése, hogy a megkülönböztetés csak akkor valósul meg, ha azért nem engedik meg a beszállást a légi járműbe, mert az érintett magyar. Ezzel megvalósult az Alaptörvény XV. cikk (1)-(2) bekezdésében található rendelkezés sérelme. ((1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.)

VI. Schengeni határátlépés

Téves az eljáró bíróságoknak az Európai Parlament és Tanács 2006. március 15-i 562/2006/EK rendeletére vonatkozó értelmezése. Az Európai Unió területén a szabad mozgás jogát az Unió alaptörvények deklarálják, így az EGT-tagállamokba a légi személyszállító csak abban az esetben tagadhatja meg a beutazást, ha nem rendelkezik érvényes úti okmánnyal. A turistakártya nem minősül úti okmánynak, így az ennek hiányára való hivatkozás nem helytálló.

Ahogy arra korábban is hivatkoztunk, a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. tv. (1) és (3) bekezdése rögzíti, hogy minden magyar állampolgárnak és az országban jogszerűen tartózkodó külföldi személynek joga van az ország elhagyásához akár a külföldi letelepedés szándékával is. A magyar állampolgároknak csupán érvényes személyazonosító igazolvánnyal kell rendelkezniük ahhoz, hogy az EGT-tagállamok területére utazhassanak. A Német Szövetségi Köztársaság EGT-tagállam, így a felperesnek a személyazonosító igazolványon túl semmilyen más irattal nem kellett rendelkeznie ahhoz, hogy Frankfurtba utazhasson. Sem a [REDACTED] légitársaság üzletszabályzata nem sértheti a magyar jogot, nem áll a magyar jogszabályok felett, így a hivatkozott rendelkezések teljes mértékben védtek a felperes érdekeit, amikor megtagadták a beszállítást.

Magyarország esetén a légi belső határokon az ellenőrzések megszüntetésére 2008. március 30. napján 00.00 órakor került sor. A repülővel való utazásra speciális szabályok vonatkoznak, amik országunkban három repülőteret érintenek, ezek biztosítják a belső és külső járat utasforgalmának elválasztását. A külső országba való utazás esetén a schengeni tagállam repülőterére érkezést követően, valamint a schengeni tagállam repülőteréről nem schengeni övezetbe tartozó cél felé induló gépbe beszállás előtt zajlik az ún. beléptetési és kiléptetési ellenőrzés (határforgalom-ellenőrzés). Az uniós állampolgárokra e tekintetben kedvezőbb feltételek vonatkoznak, az ellenőrzéskor a személyazonosság megállapítása érdekében kell bemutatni az eredeti és érvényes úti okmányt. A belső járatok esetén ellenőrzés nélkül szállhatnak fel az uniós polgárok és juthatnak ki a repülőtérrel, csak az utasbiztonsági ellenőrzés, tehát a poggyászok és a személyek átvizsgálása történik.

Előadottakra tekintettel megállapítható, hogy az alperes jogszerűtlenül tagadta meg a felperes utazását, beszállását, kárt okozva ezzel. Az eljáró bíróságok az Alaptörvény szellemével ellentétesen hozták meg ítéletük, figyelmen kívül hagyták a nemzetközi egyezményeket illetve a jogszabályokat. Így került sor arra, hogy sérelmet szenvedjen a felperesnek az Alaptörvény XXVII. cikk (1) bekezdésében foglalt joga. ((1) Mindenkinek, aki törvényesen tartózkodik Magyarországon területén, joga van a szabad mozgáshoz és tartózkodási helye szabad megválasztásához.

(2) Minden magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy külföldi tartózkodásának ideje alatt Magyarországot védelmének élvezze).

Felperes személyes szabadsághoz fűződő jogának keretében módjában állt volna útközben megvásárolni a turistakártyát, melyet azon elv is biztosít a részére, hogy mindent szabadon meg lehet tenni, amit a jog nem tilt. Alperes a mai napig sem hivatkozott azon jogszabályi rendelkezésre, mely alapján magyar állampolgárok csak Magyarországon vásárolhatnak Kubában érvényes, az ott tartózkodást biztosító turistakártyát. A bíróságok nem vették figyelembe – a Magyar Alaptörvény felett álló – schengeni egyezményt sem, ami az ellenőrzés megszüntetéséről rendelkezik és a belső határokon biztosítja a szabad mozgást.

Hivatkozok az Alaptörvény E) cikk rendelkezéseire a következők szerint:

(1) Magyarország az európai népek szabadságának, jólétének és biztonságának kiteljesedése érdekében közreműködik az európai egység megteremtésében.

(2) Magyarország az Európai Unióban tagállamként való részvétele érdekében nemzetközi szerződés alapján - az alapító szerződésekből fakadó jogok gyakorlásához és kötelezettségek teljesítéséhez szükséges mértékig - az Alaptörvényből eredő egyes hatásköreit a többi tagállammal közösen, az Európai Unió intézményei útján gyakorolhatja.

(3) Az Európai Unió joga - a (2) bekezdés keretei között - megállapíthat általánosan kötelező magatartási szabályt.

Az Európai Unió joga deklarálja a szabad mozgás jogát, a Schengeni övezethez csatlakozva pedig minden uniós állampolgárra a schengeni feltételek vonatkoznak.

A bíróság nem tekintette hátrányos megkülönböztetésnek azon magatartást az alperes részéről, hogy amennyiben felperes is rendelkezett volna szlovák útlevéllel, úgy őt is felengedték volna a légi járműre. Ez az álláspont ellentétes az uniós szabályozással, ahol minden schengeni állampolgárra ugyanazok az utazási feltételek vonatkoznak. Ezt fejezi az Európai Parlament és Tanács 2006/123 EK irányelve is, amikor rögzíti, hogy „A szerződésnek a szolgáltatások szabad mozgására vonatkozó szabályaival összhangban tilos a szolgáltatás igénybevevőinek állampolgárságra vagy nemzeti, vagy helyi lakóhelye szerinti megkülönböztetés.” Téves az a bírósági nézőpont, hogy azért nem került sor a hátrányos megkülönböztetésre, mert az alperes kiszolgáló személyzete helytelen információból tájékozódott. A régi, rossz szabályokból való információszerzés nem vezethet ahhoz, hogy bárki megszegje a hatályos jogszabályokat. Megvalósult tehát az Alaptörvény sérelme ((1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.) A bíróságok ezen kívül a jogszabályi hierarchia rendelkezéseit is figyelmen kívül hagyták, hiszen az alperesi üzletszabályzatot a magyar és nemzetközi törvények fölé helyezték, ezzel pedig figyelmen kívül hagyták az Alaptörvény rendelkezéseit (Q) cikk: (1) Magyarország a béke és a biztonság megteremtése és megőrzése, valamint az emberiség fenntartható fejlődése érdekében együttműködésre törekszik a világ valamennyi népével és országával.

(2) Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.

(3) Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé.

R) cikk: (1) Az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja.

(2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.

(3) Az Alaptörvény rendelkezéseit azok céljával, a benne foglalt Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni.

